

Adolf Zelníček, žák Vincenze Infelda

Radek Hasalík

V recenzi na koncert z 4. října 1846 otištěné ve *Wiener allgemeine Musik-Zeitung*, 17.10.1846, s. 503, je jako von Infeldův žák zmíněn dvanáctiletý *Miniatur-Virtuoso* Adolf Zelníček, jenž tehdy hrál von Artotovu *Fantasii*.

V recenzi na koncert ze 7. září 1844 otištěné v *Allgemeine Wiener Musik-Zeitung*, 12.9.1844, s. 438, je psáno, že Vilemína Nerudová byla žákyní von Infelda a v jejím repertoáru byla mimo jiné von Artotova *Fantasie*. Tato recenze z 12.9.1844 na koncert ze 7. září 1844 je nejstarší známou recenzí o vystoupení Vilemíny Nerudové.

Wiener allgemeine Musik-Zeitung, 17.10.1846, s. 503.

<https://archive.org/details/AllgemeineWienerMusikZeitung6Jg1846/page/n515/mode/2up>

a

....k.: Correspondenz (Brünn, den 7. Sept. 1844): *Allgemeine Wiener Musik-Zeitung*, 12. September 1844, s. 438.

<https://anno.onb.ac.at/cgi-content/anno?aid=awm&datum=18440912&seite=2&zoom=33>

Christian d'Elvert v prvním díle svého slovníku považoval dvanáctiletého houslistu Adolfa Zelníčka za slibný talent, d'Elvert citoval z příspěvku *Eibenschütz* v brněnském časopise *Moravia* z 16.2.1847, v němž je zmíněno, že Zelníček byl synem ivančického učitele a žákem von Infelda z Brna.

Neruda, eine Künstler-Familie. In: Christian d'Elvert: *Geschichte der Musik in Mähren und Oesterr. Schlesien*, Brünn 1873, I., s. 239.

<https://www.digitale-sammlungen.de/de/view/bsb11156978?page=248,249>

a

Eibenschütz. *Moravia* 10, č. 20, Brünn 16. Februar 1847, s. 80.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:702656f0-ea33-11e4-9c07-001018b5eb5c?page=uuid:45290770-ea44-11e4-b834-005056827e51>

„Den 13 d. M. legte als Violinspieler 12jährige Knabe Adolph Zelniček, Sohn des hiesigen Schullehrers und Schüler des Hrn. Ritters von Infeld aus Brünn, in Gegenwart zahlreicher Kunstfreunde erfreuliche Proben seines vielversprechenden Talent ab.“

Disertační práce Mgr. Kateřiny Hnátové *Koncertní život v Brně v letech 1850-1919 se zaměřením na samostatné kvartetní koncerty* (Brno 2011) na s. 97 (ve stránkovači) sděluje, že Zelniček, jistě Adolf Zelniček, účinkoval spolu s Vilemínou Nerudovou 10. dubna 1859 v brněnské Redutě. Na tomto koncertu mohl být přítomen také Vincenz Innfeld (1805-1866), neboť tam účinkovali tam dva jeho žáci, Vilemína Nerudová a Adolf Zelniček.

<https://is.muni.cz/th/mmy17/Disertace-Hnatova.pdf>

Adolf Zelniček byl synem Františka Zelníčka, který má heslo v Českém hudebním slovníku osob a institucí. Adolf Zelniček se narodil 20.2.1834 v Moravském Krumlově, v tomtéž roce se jeho rodiče František a Františka Zelníčkoví se synem Adolfem přestěhovali do Ivančic, kde se manželům Zelníčkovým do roku 1846 narodilo dalších devět dětí, František (1835), Marie (1836), Jan (1838), Aloisie (1839), po brzké Janově smrti znovu Jan (1841), Anna (1842), Kristýna (1843), Josefa (1845), Vojtěch (Adalbert, 1846). Některé děti brzy zemřely, ale Kristýna žila až do ledna 1926. Za povšimnutí stojí záznam v úmrtní matrice k 8. lednu 1926: „Zelniček Kristina, pěstounka v mateřské škole v Ivančicích ve výslužbě, svobodná dcera Františka Zelníčka, vzorného učitele v Ivančicích a Františky rozené Spatz.“

Záznam o narození Adolfa Zelníčka. Moravský zemský archiv v Brně, rodná matrika 1791-1838, Moravský Krumlov.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/1892?image=216000010-000253-003379-000000-014258-000000-00-B07116-01370.jp2>

Adolph Mathias Carl Zelniczek se narodil 20.2.1834 v Moravském Krumlově.

Záznam o narození sourozenců Adolfa Zelníčka. Moravský zemský archiv v Brně, rodná matrika 1811-1860, rejstřík, Ivančice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/3936?image=216000010-000253-003369-000000-001223-000000-00-B08817-02980.jp2>

Záznam o úmrtí Kristýny Zelníčkové. Moravský zemský archiv v Brně, úmrtní matrika 1913-1933, Ivančice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/9902?image=216000010-000253-003369-000000-001251-000000-VR-B08281-01270.jp2>

Rodiče Adolfa Zelníčka, František Zelníček a Františka Spatz, se vzali v Dalešicích, rodné obci nevěsty, 30. dubna 1833.

Záznam o sňatku Františka Zelníčka a Františky Spatz. Moravský zemský archiv v Brně, oddavková matrika 1784-1847, Dalešice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/6284?image=216000010-000253-003376-000000-010183-000000-FM-B04557-00350.jp2>

Otec sourozenců Zelníčkových František Zelníček zemřel v Ivančicích již 10.7.1851 ve věku 46 let. Matka Františka Zelníčková zemřela 19.11.1889 v Ivančicích ve věku 84 let.

Záznam o úmrtí Františka Zelníčka. Moravský zemský archiv v Brně, úmrtní matrika 1811-1860, Ivančice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/3982?image=216000010-000253-003369-000000-001248-000000-00-B00875-01170.jp2>

František Zelníček, otec houslisty Adolfa Zelníčka, zemřel 10.7.1851 v Ivančicích ve věku 46 let.

Záznam o úmrtí Františky Zelníčkové. Moravský zemský archiv v Brně, úmrtní matrika 1879-1912, Ivančice.

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/76?image=216000010-000253-003369-000000-001250-000000-00-B02155-00590.jp2>

Františka Zelníčková, vdova po nadučiteli Františku Zelníčkoví a matka houslisty Adolfa Zelníčka, zemřela 19.11.1889 v Ivančicích ve věku 84 let.

Adolf Zelníček, Orchester direktor, zemřel 11.5.1870 v Brně ve věku 36 let na tbc.

Záznam o úmrtí Adolfa Zelníčka. Moravský zemský archiv v Brně, úmrtní matrika 1853-1921, Brno - sv. Janů (u minoritů).

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/7900?image=216000010-000253-003381-000000-016988-000000-00-B03353-00580.jp2>

Stručný nekrolog v *Mährischer Correspondent* z 13. května 1870 přináší údaj o tom, že zdatný hudebník a uznávaný houslista Zelníček byl dříve *k. k. Militär-Capellmeister* a zemřel jako *Orchester-Direktor des hiesigen Theater*, což odpovídá zápisu v úmrtní matrice.

Mährischer Correspondent, Brünn 13. Mai 1870, s. 2.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:e29530c0-cf23-11e3-85ae-001018b5eb5c?page=uuid:06b4ff80-cff1-11e3-94ef-5ef3fc9ae867>

O místo kapelníka vojenské hudby v Brně se výtečný houslista a absolvent konzervatoře Zelníček ucházel po odchodu předchozího kapelníka Strebingera do Prahy, jak informuje *Mährischer Correspondent* z 4. října 1862.

Mährischer Correspondent, Brünn 4. October 1862, s. 4.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:a1807620-67e1-11e3-8387-001018b5eb5c?page=uuid:d9bcf7c0-2963-11e6-8afb-005056822549>

Teprve šestnáctiletý Zelníček se poprvé objevil v soupisu členů orchestru Královského městského divadla v Brně v divadelním almanachu na rok 1850, jeho bývalý učitel Innfeld v divadelním souboru tehdy působil jako zweiter Orchesterdirector, přičemž erste Orchesterdirector byl Josef Baroch.

Personalstand des königl. städtischen Theaters in Brünn. Theater-Almanach für das Jahr 1850, hrsg. von Theodor Kronberg, Brünn 1850, s. 5.

<https://dnnt.mzk.cz/view/uuid:8d2ce350-da44-11e7-bbbb-005056827e51?page=uuid:cee63ae0-123d-11e8-8ee4-005056825209>

V roce 1857 bydlel *Theatermusikus* Adolf Zelníček na adrese Obere Brünnergasse čp. 339.

Sčítací operáty a jmenné rejstříky, 1857. Digitální archiv Brno, Adolf Zelníček, rejstřík, s. 1. <http://digiarchiv.brno.cz/search/people?ordStreetName=ASC&ordFirstName=ASC&ordYearOfCensus=ASC&ordSurname=ASC&ordHouseNumber=ASC&firstName=Adolf&surname=Zelni%C4%8Dzek¤tPage=1>

V roce 1860 působil Adolf Zelníček v Královském městském divadle v Brně jako sólový houslista.

Personalstand des kön. städt. Theaters in Brünn. Theater-Almanach für das Jahr 1860, s. 4.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:28155f10-da44-11e7-bbbb-005056827e51?page=uuid:47063970-123f-11e8-8cd8-5ef3fc9bb22f>

Jako Orchesterdirector Královského městského divadla v Brně působil Adolf Zelníček v letech 1861, 1864 a 1870, jak informuje *Deutscher Bühnen-Almanach*.

A. Heinrich's Deutscher Bühnen-Almanach, Berlin 1. Januar 1861, Verzeichnis der deutschen Bühnen, ihrer Vorstände und Mitglieder, wie sie dem Herausgeber mitgeteilt worden sind, s. 30.

<https://archive.org/details/aheinrichsdeuts00unkngoog/page/29/mode/2up>

Deutscher Bühnen-Almanach, hrsg. von A. Entsch, Berlin 1. Januar 1864, Zweiter Theil, s. 58.

<https://archive.org/details/deutscherbhnen03unkngoog/page/n299/mode/2up>

Deutscher Bühnen-Almanach, hrsg. von A. Entsch, Berlin 1. Januar 1870, Zweiter Theil, s. 65.

https://books.google.cz/books?id=x8UOAAAAYAAJ&pg=PR1&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Adolf Zelníček převzal po šesti letech štafetu od někdejšího učitele Vincenze Innfelda, jenž jako Orchester-Director působil v Královském městském divadle v Brně (naposledy) v letech 1854 a 1855. Za připomínku stojí, že v padesátých letech 19. století byl druhým kapelníkem (zweiter Kapellmeister) zmíněného brněnského divadla Ernst Wickenhauser, manžel Amálie Nerudové. Amálie byla starší sestra Vilemíny Nerudové. Vilemína žila do roku 1864 v Brně.

Personalstand des königl. städtischen Theaters in Brünn. Brünnener Theater-Almanach für das Jahr 1854, s. 6.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:6a6f5500-d8b9-11e7-8d21-005056827e52?page=uuid:efa65690-0da9-11e8-8cd8-5ef3fc9bb22f>

Personalstand des königl. städt. Theaters in Brünn. Brünnener Theater-Almanach für das Jahr 1855, s. 2.

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:59986b40-d8b9-11e7-8d21-005056827e52?page=uuid:e92b4760-0da6-11e8-8cd8-5ef3fc9bb22f>

V roce 1865 získal Adolf Zelníček angažmá jako kapelník vojenské hudby v Bolzanu.

Abgegangen: Hr. Zelniczek (als Militair-Kapellmeister n. Botzen). Deutscher Bühnen-Almanach, hrsg. A. Entsch, Berlin 1. Januar 1865, Zweiter Theil, s. 66.

<https://www.digitale-sammlungen.de/de/view/bsb10104540?page=282>

V roce 1870 bydlel Adolf Zelníček s bratrem Janem (nar. 1841) v Brně na adrese Adlergasse čp. 6. U obou bratrů je uvedeno *ledig* (svobodný) a *Musikus* (hudebník), u Adolfa Zelníčka zároveň *Theaterorchesterleiter*, u Jana Zelníčka *Theaterorchestermitglied*.

Sčítací operáty a jmenné rejstříky, 1870. Digitální archiv Brno, Adolf Zelníček, s. 14.

<http://digiarchiv.brno.cz/search/people?ordStreetName=ASC&ordFirstName=ASC&ordYearOfCensus=ASC&ordSurname=ASC&ordHouseNumber=ASC&surname=Zelni%C4%8Dek¤tPage=1>